Historien og naturen eksponeret i Østre Anlæg

Kan downloades fra http://a21.dk/blog/2009/01/19/koebenhavn-aaben-zoo/
Bearbejdet uddrag af artiklen "Genius spøger i Østre Anlæg"

af Flemming Pahus Jensen, arkitekt maa

Af de enklaver der er tilbage af Københavns gamle befæstning fra Frederik III's tid er Østre Anlæg den på sjællandssiden der endnu mangler en overbevisende transformation til fredelig park. Tivoli, Ørstedsparken og Botanisk Have har alle fundet den form der vil leve uantastet i mange år. Selv Kastellet med dets militære funktion er et sted hvis form er fredet. Østre Anlæg har fredningsklausuler på historiske dele som ikke desto mindre er antastede af tidernes idéforladte nødløsninger. Ånden fra dengang Danmarksmonumentet blev gemt bort i anlægget hviler stadig tungt og kommunens løfterige plan for pleje- og udvikling fra 2002 bevarer stort set status quo i Østre Anlæg .

En optimal udviklingsplan må altså helt rundt om hvad der kan lade sig gøre. At udvikle stedet optimalt kræver både lydhørhed over for borgernes behov og over for stedets særlige muligheder. Så, inden man forbedrer eller fornyer delområder med legepladser og haver må man overveje om hovedtrækkene skal ændres, fornys eller forbedres.

Man må overveje randbeplantningen, bastion, raveliner og voldgraves rolle i helheden, forløbet af stier langs hovedvoldgraven, indgangene fra Stockholmsgade, Østervoldgade, Sølvgade og Oslo Plads.

Et personligt bud på hvad det kan føre til er udtrykt i følgende skitser:
De to raveliner og de opfyldte voldgrave fremtræder igen efter en frilægning af slørende beplantning som del af det gamle fæstningsværk. Raveliner og Bastion pointeres af tre broer ud for tre hovedindgange fra Stockholmsgade. Broernes funktion er i øvrigt at give den besøgende en kontant indføring i den særlige atmosfære der vil være i en moderne eksponeret park hvor træer, buske, voldgrave og volde er i dialog med den besøgene.
Hvor broerne fører over til ravelinerne nedlægges de to stier der i dag går parallelt med Stockholmsgades fortov og som derfor egentlig er overflødige og i stedet kan beplantes.

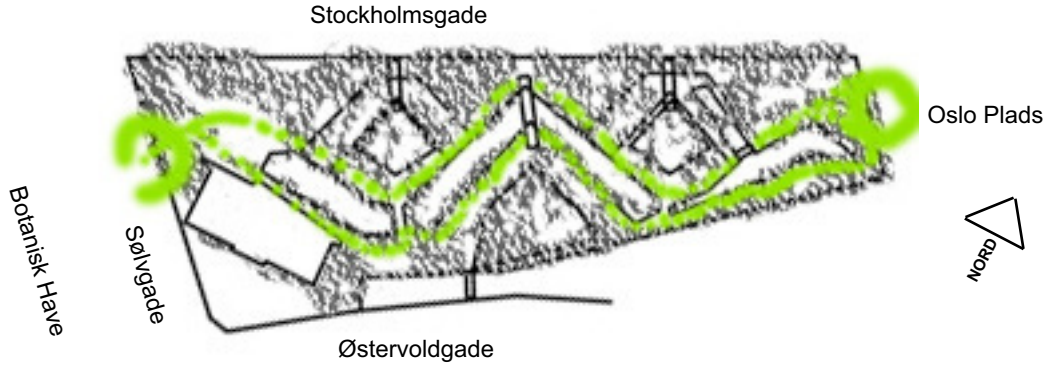

Hovedstiforløbet, mærket med grønt, følger stort set det nuværende forløb. Eneste undtagelser er ved hovedindgangene ved Sølvgade og Oslo Plads og hvor stien føres over en pontonbro øst for den østligste ravelin, den eneste af ravelinernes voldgrave der endnu er vand i. Hovedindgangen ved Sølvgade foreslås forbundet med Botanisk Have under Sølvgade, integreret i Statens Ny Naturhistoriske Museum.

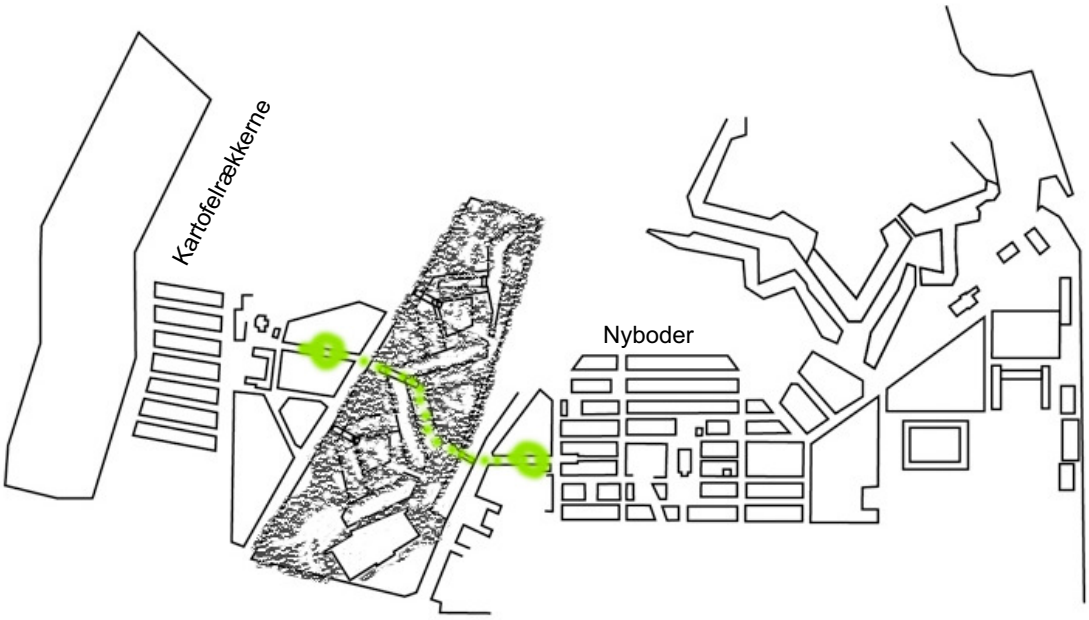

I Stockholmsgade og Østervoldgade ud for Malmøgade og Stokhusgade etableres to hovedindgange. Fra Malmøgade går man over en bro til Bastionen og kan gå videre over en genetableret bro over banegraven til Stokhusgade. Forbindelsen er den enkleste forbindelse mellem Nyboder og Kartoffelrækkerne og Stokhusbroen en længe savnet forbindelse til anlægget.

Hovedaktørerne i Østre Anlæg, naturen og historien får en tredie medspiller, broerne, som ud over funktionen at forbinde to punkter får rollen at være sætstykket i teatret som man måler tingene med og orienterer sig i forhold til og ud fra pladseringerne på spidsen af ravelinerne og bastionen kan historien aflæses.

Studie af bastion og voldgrav

Bastion og voldgrav, studie med bro indtegnet

Studie med bro indtegnet

Fra mellemste niveau på bastionen

Ravelin og voldgrav hvor pontonbro foreslås

Fra mellemste niveau på bastionen

Broen i Ørstedsparken

Broen i Botanisk Have